

การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*
MANAGEMENT FOR THE INTERNAL SUPERVISION SYSTEM TO DEVELOP
EDUCATIONAL QUALITY OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE PHRAO 4
EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK GROUP UNDER THE CHIANG
MAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2.

บุญญา วัณณะ

Poonyisa Wanta

ทัศนีย์ บุญมาภิ

Tassanee Bunmaphi

ภูวนาท มุลเขียน

Phuwanat. Munkhian

สิรินธรนิชา ดีทุ่ง

Sirinnicha deethung

คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, ประเทศไทย

Faculty of Social Sciences and Liberal Arts North-Chiang Mai University, Thailand

E-mail: poonyisa_pp@hotmail.com

โทรศัพท์ 094-1455429

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และ 2) แนวทางการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 74 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอโดยวิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.24$) ด้านวัดผลและประเมินผล, ด้านกระบวนการนิเทศ, ด้าน

* Received 10 February 2026; Revised 12 March 2026; Accepted 24 April 2026

การสร้างเครือข่าย, การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ, ด้านการวางแผนการนิเทศ ตามลำดับ 2) แนวทางการการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ คือ เน้นการมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นร่วมกับครู จัดตั้ง กลุ่ม PLC และทำหน้าที่เป็น ผู้อำนวยความสะดวก และ ผู้สนับสนุนทรัพยากร เน้นผลลัพธ์เชิงปริมาณ ด้านกระบวนการนิเทศ คือ ควรเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารจะให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านวงจรการนิเทศที่มีการประชุมก่อนและหลังเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทของครู ด้านวัดผลและประเมินผล คือ การตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผล ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นและการประเมินมาตรฐานเครื่องมือวัดผลของครู ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ คือ ควรพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานโดดเด่นด้านการวัดและประเมินผล

ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางการการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

คำสำคัญ: การบริหารระบบการนิเทศภายใน, การพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to study 1) Management for the Internal Supervision System to Develop Educational Quality of School Administrators in the Phrao 4 Educational Quality Development Network Group Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2, and 2) guidelines for managing the internal supervision system to improve the quality of education among school administrators in the Phrao 4 Educational Quality Development Network, under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. The research employed a mixed-methods approach. The population consisted of 74 administrators, teachers, and personnel from four schools in the Phrao 4 Educational Quality Development Network, along with five purposively selected experts for interviews. The research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient of 0.96 and interviews. Data were analyzed using mean (μ), standard deviation (σ), content analysis, and presented descriptively.

The research findings revealed that 1) Management for the Internal Supervision System to Develop Educational Quality of School Administrators in the Phrao 4 Educational Quality Development Network Group Under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2, showed the highest overall level ($\mu = 4.24$) in the areas of assessment and evaluation, supervision process, network building, dissemination and expansion of supervision, and supervision planning, respectively. 2) Regarding the guidelines for managing the internal supervision system to improve educational quality among school administrators in the Phrao 4 Educational Quality Development Network Group, under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2, it was found that: In terms of supervision planning, emphasis is placed on participation by analyzing needs together

with teachers, establishing PLC groups, and acting as facilitators and resource providers, with a focus on quantitative results. In terms of the supervision process, emphasis should be placed on strategic planning linked to the school's vision, with administrators providing specific guidance through a supervision cycle that includes pre- and post-meeting sessions to build understanding of the teachers' context. In terms of assessment and evaluation, the success of internal supervision in assessment and evaluation is verified through the analysis of empirical data from both improved student academic achievement and the evaluation of teachers' assessment tools. Regarding network building... The dissemination and expansion of supervisory results should focus on developing management practices to recognize and honor teachers with outstanding achievements in measurement and evaluation.

Keywords: Administration of Internal Supervision System, Educational Quality Development, School administrators

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการ ซึ่งการนิเทศ การศึกษาเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกที่จะเร่งรัด ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา อีกทั้งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพและส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตรโดยการทำงานด้าน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศ แนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและ ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ เกิดทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ การศึกษา การนิเทศการศึกษาจึงเป็นภารกิจที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนที่มี คุณภาพและ ให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้ง ความเจริญก้าวหน้าด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการเกิด สถานการณ์ต่าง ๆ การนิเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเป็นการรวบรวม ความคิดของผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ ทำให้การดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ที่สถานศึกษามีความเหลื่อมล้ำ ความแตกต่างในด้านมาตรฐานและคุณภาพโดยมุ่งหวังให้เกิดการนิเทศที่หลากหลายเข้าถึงสถานศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมกันและส่งเสริมเพื่อการพัฒนาให้เกิดคุณภาพอย่างเท่าเทียมทุกแห่ง เป็นการลด ช่องว่างทางการเรียนรู้และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนบนฐานของระบบเศรษฐกิจ ฐานความรู้ให้เป็นไปตามนโยบายและเจตนารมณ์ของหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3, 2563)

การนิเทศภายในสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา และพัฒนาการนิเทศโดยอาศัยการบริหารอย่างมีระบบ ตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งจากความคิดเดิมที่ครูมีหน้าที่แต่เพียงการสอน และการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์แต่ความจริงเมื่อคิดสัดส่วนของศึกษานิเทศก์กับครู ศึกษานิเทศก์ มีน้อยกว่าครู และยังมีปัญหาด้านงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการนิเทศแต่ละครั้ง

ในส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาจะพบปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์มี จำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวน สถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็น การใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการนิเทศภายในด้วยความร่วมมือกันเองของบุคลากร ภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนจะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนได้ตรง สภาพปัญหาความต้องการ (ต่อศักดิ์ เนียมวิลัย, 2559)

จากการรายงานข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิเทศขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในรายงานผลการ ทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาตินิเทศขั้นพื้นฐาน (O-NET ปีการศึกษา 2567) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิเทศขั้น พื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำหรับนักเรียนที่สมัครใจในการสอบฯ ผลการประเมินโดย ภาพรวมทั้ง 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต โดยมี ค่าเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 38.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 14.57 เมื่อพิจารณาทีละสาระการเรียนรู้พบว่า สาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ค่าเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 54.40 ส่วนสาระการเรียนรู้ที่เหลือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทั้งหมด (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาตินิเทศขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2567) ทั้งนี้มีปัญหาค้างเคียงเนื่องจากผู้บริหารไม่ได้กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และจุดเน้นที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของ โรงเรียนด้านงานวิชาการ และขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ในการจัดทำแผนพัฒนางานวิชาการ ครู ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และนำหลักสูตรไป จัดการเรียนการสอนให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน แสดง ให้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้อง กับการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ใน ด้านบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง มาพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โรงเรียนควรนำข้อมูลสารสนเทศทั้งระบบมาใช้เป็นฐานข้อมูล ในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสียจากการจัดการศึกษามีส่วน ร่วมในการ จัดทำแผนนั้น ๆ หารูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างใกล้ชิด /ต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุนให้มี การส่งต่อข้อมูลนักเรียนรายบุคคลสู่ระดับชั้นที่สูงขึ้นไป วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อหารูปแบบการ พัฒนาให้เหมาะสม ทั้งหมด (รายงานผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2567) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2567)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อทราบสภาพการบริหารการนิเทศภายในว่าเป็นอย่างไร และมีแนวทางการ พัฒนาอย่างไร เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของปัญหาการบริหารระบบนิเทศภายใน สถานศึกษา ที่ต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็น แนวทางในการพัฒนาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารระบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราวที่ 4 โดยสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก สัจด์ อุทรานันท์ (2538) อ่างถึงใน ภิชาวิชญ์ ยางงาม (2564) วรณีย์ ภิรมย์คำ (2558) จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559) และช่อลัดดา สิมมา (2562) จากการสังเคราะห์สามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารระบบการนิเทศภายในได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านกระบวนการนิเทศ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่ และการขยายผลการนิเทศ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน ที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอน จำนวน 67 คน รวมทั้งหมด 74 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์คือผู้ทรงคุณวุฒิโดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ชำนาญการขึ้นไป 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป จำนวน 3 คน และครูผู้รับผิดชอบเรื่องการนิเทศภายในวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

แบบสอบถามการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ 2) ด้านกระบวนการนิเทศ 3) ด้านวัดผลและ

ประเมินผล 4) ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) (1961 : 74 อ้างถึงในอ้างอิงใน ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) : 46) โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

1.2 สังเคราะห์แนวคิดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

1.5 นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ก่อนจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

การสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบการนิเทศภายใน

2.2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้านละ 1 ข้อ เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารระบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถาม

2.4 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยหาค่า IOC

2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม มีขั้นตอนดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 4 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Google form ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 4 ปีการศึกษา 2568

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลจัดลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ให้ข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการกำหนดข้อคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3. ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุญาตจดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกภาพระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

บริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		
	(μ)	(σ)	แปลผล
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.17	0.80	มาก
2. ด้านกระบวนการนิเทศ	4.26	0.79	มาก
3. ด้านวัดผลและประเมินผล	4.33	0.80	มาก
4. ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ	4.21	0.84	มาก
โดยรวม	4.24	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านวัดผลและประเมินผล ($\mu = 4.33$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการนิเทศ ($\mu = 4.26$) และด้านการสร้างเครือข่ายการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ ($\mu = 4.21$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\mu = 4.17$)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า

ด้านการวางแผนการนิเทศ คือ เน้นการมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นร่วมกับครู จัดตั้งกลุ่ม PLC และทำหน้าที่เป็น ผู้อำนวยการความสะดวก และ ผู้สนับสนุนทรัพยากร เน้นผลลัพธ์เชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกำหนด เป้าหมายที่วัดผลได้ เพื่อมุ่งเน้นเทคนิคการสอนที่ส่งผลต่อผลลัพธ์โดยตรง การพัฒนาทักษะเฉพาะทาง เช่น AI Tools โดยสำรวจทักษะที่ต้องการพัฒนาเร่งด่วน และจัดทำโครงการพัฒนาเข้มข้น โดยใช้ ผู้เชี่ยวชาญ มาให้การโค้ช จัดทำ คู่มือ/ปฏิทิน และใช้กระบวนการ PIDRE ซึ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับขั้นตอน Reinforcing (R) เช่น การชมเชยและการมอบรางวัล การเชื่อมโยงกับการประเมินมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดให้ผลการนิเทศเป็น หลักฐาน/ข้อมูล โดยตรงในการประเมิน และใช้ เครื่องมือประเมินชุดเดียวกัน

ด้านกระบวนการนิเทศ คือ ควรเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารจะให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านวงจรการนิเทศที่มีการประชุมก่อนและหลังเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทของครู ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการสนทนาแบบกัลยาณมิตรเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการคิดสะท้อน (Reflective Thinking) และความเป็นเจ้าของในการพัฒนาตนเอง เน้นการสร้าง คู่มือและเครื่องมือการนิเทศที่ชัดเจน พร้อมมอบชุดกลยุทธ์และเทคนิคการสอนที่ทันสมัยให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที รวมถึงการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ให้ความสำคัญกับการ สร้างขวัญและกำลังใจ โดยเปลี่ยนการนิเทศเป็นกลไกของการช่วยเหลือและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อสร้างความผูกพันทางวิชาชีพ ทำให้ครูกล้าที่จะเปิดเผยปัญหาและขอคำปรึกษา ใช้การ วิเคราะห์ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงจุด เช่น การจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและขับเคลื่อนการเติบโตขององค์กรอย่างเป็นองค์รวม

ด้านวัดผลและประเมินผล คือ ควรเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารจะให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านวงจรการนิเทศที่มีการประชุมก่อนและหลังเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทของครู ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการสนทนาแบบกัลยาณมิตรเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการคิดสะท้อน (Reflective Thinking) และความเป็นเจ้าของในการพัฒนาตนเอง เน้นการสร้าง คู่มือและเครื่องมือการนิเทศที่ชัดเจน พร้อมมอบชุดกลยุทธ์และเทคนิคการสอนที่ทันสมัยให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที รวมถึงการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ให้ความสำคัญกับการ สร้างขวัญและกำลังใจ โดยเปลี่ยนการนิเทศเป็นกลไกของการช่วยเหลือและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อสร้างความผูกพันทางวิชาชีพ ทำให้ครูกล้าที่จะเปิดเผยปัญหาและขอคำปรึกษา ใช้การ วิเคราะห์ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงจุด เช่น การจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและขับเคลื่อนการเติบโตขององค์กรอย่างเป็นองค์รวม

ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานโดดเด่นด้านการวัดและประเมินผล เริ่มต้นจากการสร้างระบบ Digital Showcase เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จสู่สาธารณะ ควบคู่กับการมอบรางวัล Internal Awards เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทให้เป็น วิทยากรต้นแบบ ในวง PLC เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมุ่งเน้นการผลักดันผลงานสู่ เวทีระดับชาติ เพื่อความก้าวหน้าทางวิทยฐานะ และจัดกิจกรรม Open House จัดแสดงนิทรรศการนวัตกรรมการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยที่พบ ดังนี้

1. การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวัดผลและประเมินผล ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องขับเคลื่อนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรผ่านกระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำข้อมูลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้จะกลายเป็นฐานสำคัญ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์และศักยภาพของผู้เรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ด้านอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล เจตินัย (2559) พบว่า 1) ผลการพัฒนา และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการตามกรอบกระบวนการ PODCE ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนการนิเทศ (2) การจัดองค์กรการนิเทศ (3) การปฏิบัติตามแผนการ นิเทศ (4) การควบคุมการนิเทศ และ (5) การประเมินผลการนิเทศ มีผลการประเมินความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิเศษ ร่มศรี (2558): 208) พบว่า 1) โรงเรียนมีสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจและ ไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศภายใน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ระบบข้อมูลสารสนเทศมีไม่ครบทุกด้าน ขาดการปรับปรุง ถูกต้องทันสมัย ไม่ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ มีวิธีการนิเทศไม่หลากหลายไม่ต่อเนื่อง การประเมินผลขาดผู้รับผิดชอบขาดการประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย จากสภาพปัญหา สรุปแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ได้ดังนี้ ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ ตรงกับความรู้ความสามารถ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศผู้สนับสนุนการนิเทศควรมีคณะกรรมการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ควรกำหนดนโยบาย เป้าหมายการนิเทศภายใน ให้ชัดเจน ใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศ ในด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศ ควรใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามา ช่วยในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้สะดวกรวดเร็วและกระชับ ใช้การนิเทศทั้งแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการควรจัดหาสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ของการนิเทศ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบประเมินผลการนิเทศ โดยอาจให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในบางเรื่องแล้วปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณี ภิรมย์คำ (2558) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เป็นการเก็บรวบรวม

ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อดูว่า การนิเทศที่ทำไปนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการใดเกิดขึ้นบ้างกับครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการนิเทศ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพราว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ด้านการวางแผนการนิเทศ คือ เน้นการมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นร่วมกับครู จัดตั้งกลุ่ม PLC และทำหน้าที่เป็น ผู้อำนวยการความสะดวก และ ผู้สนับสนุนทรัพยากร เน้นผลลัพธ์เชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกำหนดเป้าหมายที่วัดผลได้ เพื่อมุ่งเน้นเทคนิคการสอนที่ส่งผลต่อผลลัพธ์โดยตรงการพัฒนาทักษะเฉพาะทาง เช่น AI Tools โดยสำรวจทักษะที่ต้องการพัฒนาเร่งด่วน และจัดทำโครงการพัฒนาเข้มข้น โดยใช้ ผู้เชี่ยวชาญ มาให้การโค้ช จัดทำ คู่มือ/ปฏิทิน และใช้กระบวนการ PIDRE ซึ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับขั้นตอน Reinforcing (R) เช่น การชมเชยและการมอบรางวัล การเชื่อมโยงกับการประเมินมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดให้ผลการนิเทศเป็น หลักฐาน/ข้อมูล โดยตรงในการประเมิน และใช้ เครื่องมือประเมินชุดเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รุ่งรัตน์ กลั่นการบุญ และภูมิพิพัฒน์ รักษ์พรมงคล (2560) พบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินผลการนิเทศและกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนการนิเทศ 2) ปัญหาการนิเทศภายในงานวิชาการในภาพรวมพบว่า การปฏิบัติการนิเทศ มีปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ และการวางแผนการนิเทศ ตามลำดับ ส่วนแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในงานวิชาการของสถานศึกษา ผดุงปัญญา จังหวัดตาก 1) กระบวนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ควรมีการประชุมเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา 2) กระบวนการ วางแผนการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการประชุมการจัดทำแผนปฏิบัติการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ วางแผนนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นขั้นตอน เขียนเป็นโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) กระบวนการปฏิบัติการนิเทศ ควรดำเนินการนิเทศ นำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ กิจกรรม และเครื่องมือ นิเทศไปใช้ให้เหมาะสม 4) กระบวนการประเมินผลการนิเทศ ควรตรวจสอบความสำเร็จ ของโครงการ สรุปรวมผลการประเมินเพื่อใช้เป็น ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พิชญ์ชาญ สุตทุม (2559) พบว่า แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีดังนี้ 1. ต้องมีการประชุมชี้แจง จัดอบรมใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลายรูปแบบและให้ทุกคน ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน 2. ต้องมีการจัดให้มีการศึกษาดูงานการนิเทศ ภายในโรงเรียน 3. ต้องมีการจัดตั้งห้องศูนย์สื่อภายในโรงเรียน 4. ต้องดำเนินการนิเทศให้ตรงกับปฏิทินการนิเทศที่วางแผนไว้ และ 5. ต้องประเมินการนิเทศที่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง สรุปผล และรายงานผลการนิเทศให้ผู้บริหารทราบ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรุทธ์ นันทมาศวังนรา (2560) ให้ความสำคัญกับการวางแผนการนิเทศว่าเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยต้องเริ่มต้นจากการ วิเคราะห์และกำหนดกรอบ การนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการ ศึกษาสภาพการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษาผ่านการสอบถามจากผู้บริหารและครูผู้สอน

ด้านกระบวนการนิเทศ คือ ควรเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารจะให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านวงจรการนิเทศที่มีการประชุมก่อนและหลังเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบท

ของครู ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการสนทนาแบบ กลยานมิตรเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการคิดสะท้อน (Reflective Thinking) และความเป็นเจ้าของในการพัฒนาตนเอง เน้นการสร้าง คู่มือและเครื่องมือการนิเทศที่ชัดเจน พร้อมมอบชุดกลยุทธ์และเทคนิคการสอนที่ทันสมัยให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที รวมถึงการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ให้ความสำคัญกับการ สร้างขวัญและกำลังใจ โดยเปลี่ยนการนิเทศเป็นกลไกของการช่วยเหลือและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อสร้างความผูกพันทางวิชาชีพ ทำให้ครูกล้าที่จะเปิดเผยปัญหาและขอคำปรึกษา ใช้การ วิเคราะห์ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงจุด เช่น การจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและขับเคลื่อนการเติบโตขององค์กรอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วลลิภา สมฤทธิ์ (2564) พบว่า แนวทางการบริหารงานนิเทศภายใน โรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีกระบวนการการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาสาเหตุของปัญหาตามบริบทของโรงเรียน สภาพในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การให้ความรู้ก่อน ดำเนินการ นิเทศ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายของการนิเทศภายใน เชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน 3) การดำเนินการตามแผนการนิเทศ โดยมีฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนเป็นผู้นำในระหว่างดำเนินการนิเทศ ใช้รูปแบบและกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย 4) การสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ โดยสร้างแรงจูงใจทางบวกและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ ภายใน การชมเชย และให้ คำแนะนำอย่างกลยานมิตร และ 5)การรายงานและสรุปผลการนิเทศ ดำเนินการสรุปผลการนิเทศ รายงานผล และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และร่วมกันวางแผนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ วิเคราะห์หา จุดที่ควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียน การสอนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชาริ มณีศรี (2542 อ้างถึงใน วิภาภรณ์ วิเศษวงษา, (2563) : 23) ได้เสนอแนวคิดการปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นลงมือทำตามโครงการนิเทศที่ กำหนดโดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ รวมทั้ง การเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ด้านวัดผลและประเมินผล คือ ควรเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดย ผู้บริหารจะให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านวงจรการนิเทศที่มีการประชุมก่อนและหลังเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบท ของครู ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการสนทนาแบบ กลยานมิตรเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการคิดสะท้อน (Reflective Thinking) และความเป็นเจ้าของในการพัฒนาตนเอง เน้นการสร้างคู่มือและเครื่องมือการนิเทศที่ชัดเจนพร้อมมอบชุดกลยุทธ์และเทคนิคการสอนที่ทันสมัยให้ครู นำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที รวมถึงการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ให้ความสำคัญกับการ สร้างขวัญและกำลังใจ โดยเปลี่ยนการนิเทศเป็นกลไกของการช่วยเหลือและการรับฟังความคิดเห็น เพื่อสร้าง ความผูกพันทางวิชาชีพ ทำให้ครูกล้าที่จะเปิดเผยปัญหาและขอคำปรึกษา ใช้การ วิเคราะห์ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงจุด เช่น การจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนและขับเคลื่อนการเติบโตขององค์กรอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุดลย์ แสนสืบ (2565) พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ด้านการพัฒนางานกลุ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ 2.แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนควรให้โอกาสครูให้มี บทบาท หน้าที่เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม ให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้บริการครูมีการ สังเกตการสอน ใช้ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาช่วยในการนิเทศการสอนให้มีความสำคัญเรื่องการจัดทำ

แผนพัฒนาตนเองของครู (ID Plan) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและ แนวทางการในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องแก่ครู ควรใช้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตาม ข้อตกลง (PA) มาช่วยในการนิเทศการศึกษาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล เจตินัย (2559) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการตามกรอบกระบวนการ PODCE ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนการนิเทศ (2) การจัดองค์กรการนิเทศ (3) การปฏิบัติตามแผนการนิเทศ (4) การควบคุมการนิเทศ และ (5) การประเมินผลการนิเทศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณัฏฐิกรมย์คำ (2558) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อดูว่าการนิเทศที่ทำไปนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการใดเกิดขึ้นบ้างกับครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการนิเทศ

ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานโดดเด่นด้านการวัดและประเมินผล เริ่มต้นจากการสร้างระบบ Digital Showcase เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จสู่สาธารณะ ควบคู่กับการมอบรางวัล Internal Awards เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทให้เป็น วิทยากรต้นแบบ ในวง PLC เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมุ่งเน้นการผลักดันผลงานสู่ เวทีระดับชาติ เพื่อความก้าวหน้าทางวิทยฐานะ และจัดกิจกรรม Open House จัดแสดงนิทรรศการนวัตกรรมการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุกัญญา ผดุงเทศ (2565) โดยการนิเทศเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือคุณครู ในการจัดการเรียนการสอน มีการประชุมวางแผน ตั้งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายใน สถานศึกษา มีการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ทำงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย และมีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน แนวทางการพัฒนาการนิเทศ ภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ่มหาวัน สรุปลผล มีการประชุมแต่งตั้งคณะทำงานนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศชั้นพื้นฐานของโรงเรียนตามกระบวนการ SWOT มีการ ประชุมวางแผนการนิเทศ มีการจัดทำคู่มือในการใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศ ส่งเสริมสนับสนุนด้าน งบประมาณในการเนินการนิเทศภายใน และติดตามการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ตาม ปฏิทินการนิเทศอย่างเคร่งครัด กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรุทธ์ นันทมาศวังนรา (2560) พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศ ภายใน 4 ด้าน ได้แก่การวางแผนการนิเทศภายใน การให้ความรู้ การสร้างขวัญและกำลังใจ และการปฏิบัติงานและการประเมินผล และองค์ประกอบด้านหลักการส่งเสริมประสิทธิภาพ 4 หลักการ ได้แก่ การใช้ภาวะผู้นำการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การตระหนักใน ความมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยด้านการวางแผนการนิเทศเน้นการมีส่วนร่วมของครูผ่านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและผู้สนับสนุนทรัพยากร ควบคู่กับการกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านกระบวนการนิเทศมุ่งเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์โรงเรียน โดยให้คำแนะนำอย่างเจาะจงผ่านการประชุมก่อนและ

หลังการนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลเน้นการตรวจสอบความสำเร็จจากข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและคุณภาพเครื่องมือวัดผลของครู และด้านการสร้างเครือข่ายการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศมุ่งพัฒนาการยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานเด่นผ่านระบบ Digital Showcase เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานในวงกว้าง

การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ภาพที่ 1 การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

สรุปและข้อเสนอแนะ

การบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านกระบวนการนิเทศ ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ และด้านการวางแผนการนิเทศ ตามลำดับ โดยด้านการวางแผนการนิเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ทั้งนี้การวางแผนการนิเทศควรเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายและแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ จัดทำโครงการและปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พร้อมลงพื้นที่นิเทศให้คำปรึกษา และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับครูโดยเน้นการมีส่วนร่วมและความกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารระบบการนิเทศภายใน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย การสนับสนุนทรัพยากร และการใช้กระบวนการชี้แนะ (Coaching) ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการติดตามและวิเคราะห์ผลอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างตรงจุดและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 2. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารระบบการนิเทศภายใน โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในทุก

ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศ เน้นการมีส่วนร่วม วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครู กำหนดเป้าหมายที่วัดผลได้ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน เช่น การใช้เครื่องมือ AI และใช้กระบวนการ PIDRE โดยให้ความสำคัญกับการเสริมแรง รวมถึงเชื่อมโยงผลการนิเทศกับการประเมินมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการนิเทศ มุ่งเน้นการนิเทศเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์โรงเรียน ใช้การสนทนาแบบกัลยาณมิตร ส่งเสริมการคิดสะท้อนและการเรียนรู้ร่วมกัน จัดทำคู่มือและเครื่องมือการนิเทศที่ชัดเจน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู ด้านการวัดผลและประเมินผล ใช้ข้อมูลจากการนิเทศเป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพครู ออกแบบกิจกรรมพัฒนาที่ตรงจุด และใช้ผลการประเมินเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ด้านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ ส่งเสริมการยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานเด่น ผ่านระบบเผยแพร่ผลงานดิจิทัล การมอบรางวัลภายใน การพัฒนาเป็นวิทยากรต้นแบบใน PLC และการผลักดันผลงานสู่เวทีระดับชาติ เพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

2.ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารระบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

บรรณานุกรม

- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2559). การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน (เอกสารประกอบการสอน). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลัดดา สิมมา. (2562). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของครูผู้สอน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ต่อศักดิ์ เนียมวิลัย. (2559). แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นิรุทธ์ นันทมาศวังนรา. (2560). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พิชญชาญ์ สุดทุม. (2559). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(พิเศษ), 1180-1181.
- เพิ่มพูน รมศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- กษิชาวิชญ์ ยางงาม. (2564). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3. (*การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มงคล เจตินัย. (2559). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. (*ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา*). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- รุ่งรัตน์ กลั่นการบุญ, และภูมิพัฒน์ รักชมมงคล. (2560). แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในงานวิชาการของครูโรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4* (หน้า 477–489). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วรรณิ ภิรมย์คำ. (2558). รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. (*ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา*). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วัลลิกา สมฤทธิ์. (2564). แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. *วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 6(3), 175–198.
- วิภากรณ์ วิเศษวงษา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (*วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สังัด อุทรานนท์. (2538). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. (2567). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. (2563). *การนิเทศบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. ยะลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.
- สุกัญญา ผดุงเทศ. (2565). แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มทวีน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. (*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อดุลย์ แสนสืบ. (2565). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 13(2), 53–75.